

Diskriminering på grund av ålder i EU

Rapporten presenterar resultaten av en studie om åldersdiskriminering och åldersfördomar i Europeiska unionen, som genomförts för Europeiska kommissionen. I studien utvärderades förekomsten, effekterna och orsakerna till åldersdiskriminering, granskades rättsliga och politiska ramar och föreslogs åtgärder för att främja åldersjämlighet. Studien använde en blandad metod och kombinerade skrivbordsforskning, enkäter, intervjuer och kvantitativ analys av befintliga datamängder.

Resultaten visar att åldersdiskriminering drabbar både yngre och äldre människor. Sysselsättningen är det område som drabbas hårdast, där mer än hälften av européerna anser att ålder är en nackdel för kandidater vid rekrytering. Hälso- och sjukvård är ett annat relevant område, särskilt för personer som är 75 år eller äldre.

Studien identifierade tre huvudtyper av hinder för åldersjämlighet. Institutionella hinder omfattar restriktiva lagar, obligatoriska pensionsregler, åldersbaserade behörighetsregler, svag tillämpning av befintliga skyddsåtgärder och brist på skraddarsydda tjänster. Interpersonella hinder uppstår till följd av stereotyper, exkluderande beteende på arbetsplatser och inom hälso- och sjukvården samt negativa skildringar i medierna som förstärker åldersdiskriminerande attityder. Hinder uppstår också när individer accepterar dessa normer,

vilket begränsar deras ambitioner, självförtroende och deltagande i arbetslivet, utbildning och det sociala livet.

En analys visar att även om de flesta medlemsstater har strategier för att hantera åldrande, är det få som uttryckligen riktar in sig på åldersdiskriminering och jämlikhet mellan åldrar, och genomförandet är ofta fragmenterat med svag övervakning, begränsad datainsamling och minimalt engagemang från det civila samhället. Även om de flesta medlemsstater erbjuder rättsligt skydd mot åldersdiskriminering när det gäller tillgång till tjänster, hälso- och sjukvård, utbildning, socialt skydd och bostäder, är det rättsliga skyddet fortfarande ojämnt utanför arbetslivet och intersektionell diskriminering behandlas sällan.

Åldersdiskriminering och åldersfördomar leder bland annat till högre arbetslöshet, sämre hälsa, social isolering och minskat förtroende för institutioner. Rapporten efterlyser en samordnad rättighetsbaserad strategi som omfattar starkare rättsliga skyddsåtgärder, bättre datainsamling, informationskampanjer, generationsöverskridande initiativ och inkluderande politik på många områden i livet för att bekämpa åldersdiskriminering och åldersfördomar och främja jämlikhet mellan åldrarna.

Europeiska kommissionens generaldirektorat för rättsliga frågor och konsumentfrågor

Motionskampanjen är i gång

I mars startade den årliga motionskampanjen. Förra året samlade förbundet PCF, i samarbete med Eläkeläiset ry, in 400 348 motionsprestationer på två månader. En riktig bedrift! I år siktar förbundet på en halv miljon aktiviteter. Nu är det dags för alla att njuta av motionens välgörande effekter! Vårt svenska distrikt har hittills varit bäst alla gånger. Nu skall vi se till att det lyckas även i år!

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

ORDFÖRANDE	Stig Kumlin, 040 050 0584, stig.kumlin@outlook.com
VICEORDFÖRANDE	Torsten Spring, 040 777 4318, torstenspring@hotmail.com
SEKRETERARE	Alf-Erik Helsing, 040 592 8595, alf-erik.helsing@anvianet.fi
PCF'S STYRELSE	Stig Kumlin
PCF'S FULLMÄKTIGE	Torsten Spring
REDAKTIONSRÅD FÖR SVENSKA SIDAN I ELÄKKEENSAAJA	Marianne Laxén (ansvarig), mannelx@hotmail.com Henrik Helenius och Alf-Erik Helsing svenskadistrikt.elakkeensaaajat.fi
HEMSIDA	
ANSVARIG FÖR HEMSIDAN	Erik Ekman, erik.ekman@brev.fi

Det viktigaste är medmännisklighet

månadens
INTERVJU

Ilkka Kantola, ordförande för Pensionstagarnas Centralförbund, föddes 1957 i Rymättylä, numera en del av Nådendal, i en familj med sex barn. Familjen hade ett småbruk på tio hektar. Efter studentexamen var hans ursprungliga plan att studera biologi, men när han inte kom in på den linjen valde han att börja studera teologi vid Helsingfors universitet.

Alternativet Åbo Akademi fanns i tankarna, men han tyckte att hans svenska inte var tillräckligt bra. Efter examen 1985 arbetade han som präst och fortsatte studera 1987. Han skrev en doktorsavhandling om probabilism 1994.

Probabilism

I sin doktorsavhandling fördjupar sig Ilkka i probabilismen, en klassisk riktning inom moralteologin som behandlar hur människor bör handla i situationer där det inte finns något entydigt rätt eller fel. Han visar hur probabilismen ursprungligen utvecklades för att värna individens samvete i svåra livssituationer, där regler och auktoritativa tolkningar stod i konflikt med människors vardagliga verklighet.

I sin forskning analyserar han både lärans möjligheter och dess risker. Å ena sidan kan probabilismen ge människor handlingsutrymme och ansvar när absoluta svar saknas. Å andra sidan kan den missbrukas för att rättfärdiga bekväma eller själviska val. Ilkka betonar därför att probabilismen inte handlar om att välja den lättaste vägen, utan om att ta ett personligt och etiskt ansvar när olika tolkningar står mot varandra.

Avhandlingen speglar väl den värdegrund som Ilkka senare burit med sig i sitt arbete som präst, biskop och riksdagsledamot: respekten för samvetet, människovärdet och de svagastes ställning i samhället.

Intressant nog blev hans avhandling senare plagierad av en holländsk professor, vilket en forskare i Chicago gjorde honom uppmärksam på.

Mångsidigt arbetsliv

Ilkka var biskop i Åbo ärkestift mellan åren 1998 och 2005. År 2007–2019 var han socialdemokratisk riksdagsledamot från Egentliga Finland. Efter riksdagen arbetade han på Diakonissanstalten i Helsingfors. Han gick i pension 2022 för att ta hand om sin hustru som insjuknat i cancer.

Han har på äldre dagar engagerat sig i olika medborgarorganisationer. Bland annat är han ordförande för Solidaarisuus, en organisation som arbetar i Etiopien, Kenya och Somalia med målet att utrota

våld mot kvinnor och kvinnlig könsstympning samt att skapa hållbara försörjningsmöjligheter för kvinnor.

På sommaren 2025 valdes han till ordförande för Pensionstagarnas Centralförbund. Om sitt arbete som ordförande säger han att det mest givande är att få resa runt i landet som en "resande predikant" och träffa massor med nya människor som på lokal nivå försöker förgylla vardagen för människorna i sin omgivning och som arbetar för att förbättra situationen för personer med små pensioner och i utmanade livssituationer.

Segling och film

Ilkka beskriver sitt liv som präglad av ett långt prästämbete, 12 år i riksdagen och betydelsefullt arbete på Diakonissanstalten. Han lyfter fram att arbetet i riksdagens grundlagsutskott var särskilt lärorikt, speciellt därför att frågor om mänskliga rättigheter hörde till ett av sakområdena.

Om det blir tid för fritid är det främst segling som gäller. Läsning och film är hans övriga fritidsintressen. **Annie Ernaux**, **Isabelle Allende** och **Ian Mc Ewan** hör till favoritförfattarna. **Pedro Almodóvar** samt **Aki Kaurismäki** är favoritregissörer. Enligt Ilkka har dessa två regissörer ett ömsint förhållande till personerna i sina filmer och visar en medmännisklighet som vi alla borde värna.

Marianne Laxén